

Briselē, 2019. gada 6. maijā
(OR. en)

8653/19

EDUC 214
SOC 321

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Gatavošanās Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta padomes maija sanāksmē plānotajām politikas debatēm par tēmu "Eiropas nākotnes veidošana: izglītības ieguldījums sociālās kohēzijas stiprināšanā" – <i>politikas debates</i> (<i>publiskas debates saskaņā ar Padomes reglamenta 8. panta 2. punktu</i>) <i>[ierosinājusi prezidentvalsts]</i>

Pēc apspriešanās ar Izglītības jautājumu komiteju prezidentvalsts ir sagatavojusi pievienoto diskusiju dokumentu, kas tiek iesniegts, lai kalpotu par pamatu politikas debatēm, kuras notiks Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta padomes sanāksmē 2019. gada 22. un 23. maijā.

**Eiropas nākotnes veidošana: izglītības un apmācības ieguldījums sociālās kohēzijas
stiprināšanā**

Prezidentvalsts sagatavots diskusiju dokuments

Sociālais samits, kas 2017. gada 14. novembrī notika Gēteborgā, Zviedrijā, bija veltīts izglītības un kultūras lomai. Šajā sakarā Komisija nāca klajā ar redzējumu par Eiropas izglītības telpas izveidi līdz 2025. gadam. Saistībā ar minēto Eiropadomes 2017. gada 14. decembra secinājumos ¹ tika atzīts, ka izglītība un kultūra ir "*ļoti svarīgas, lai veidotu iekļaujošas un saliedētas sabiedrības un lai uzturētu mūsu konkurētspēju*". Tajā pašā laikā Eiropadome aicināja Komisiju, Padomi un dalībvalstis izskatīt iespējamus pasākumus, kas vērsti uz "*nepieciešamību izglītībai un apmācībai piemērot iekļaujošu un uz mūžizglītību balstītu un inovācijas virzītu pieeju*". Turpmāku pasākumu ietvaros ar abiem Komisijas ierosinātajiem izglītības jomas tiesību aktu kopumiem tika ieviestas galvenās ievirzes Eiropas izglītības telpas izveidei.

Uzņemoties vadību šajā jomā, Padome 2018. gada 22. maijā pieņēma secinājumus ² par virzību uz redzējumu par Eiropas izglītības telpu. Secinājumu sākumā tika atgādināta izglītības sociālā dimensija un uzsvērts Eiropas sociālo tiesību pīlāra pirmais princips, kurš nosaka, ka ikvienam ir tiesības uz kvalitatīvu un iekļaujošu izglītību, apmācību un mūžizglītību, lai saglabātu un iegūtu prasmes, kas ļauj pilnvērtīgi piedalīties sabiedrības dzīvē un veiksmīgi mainīt darbu darba tirgū.

¹ EUCO 19/1/18 REV 1.

² OV C 195, 7.6.2018., 7. lpp.

Turklāt Padome uzsvēra, ka izglītība un kultūra ir būtiskas, lai savestu eiropiešus kopā, un tās ir būtiskas atsevišķu personu nākotnei, kā arī visas Savienības nākotnei. Tā aicināja dalībvalstis turpināt pārdomāt kopīgo redzējumu par Eiropas izglītības telpu un par tās saiknēm ar stratēģisko sistēmu sadarbībai izglītības un apmācības jomā pēc 2020. gada, uzsverot, ka pašreizējā sistēma (ET 2020) ir radījusi vērtīgu pamatu, uz kuru balstīties, lai noteiktu kopīgas prioritātes un palīdzētu dalībvalstīm modernizēt savas izglītības un apmācības sistēmas.

Tāpat arī Komisijas paziņojumā "Eiropas identitātes stiprināšana ar izglītību un kultūru"³, izklāstot Eiropas izglītības telpas redzējumu, tiek uzsvērtā arī izglītības un kultūras būtiskā loma, jo tās ir vislabākais veids, kā stiprināt mūsu Eiropas identitāti un gūt labāku izpratni par to, ko nozīmē būt eiropietim. Mūsu tradīcijas, vēsture un kultūras mantojums, kas ir mūsu kā civilizācijas galvenā būtība, ir spēcīgi pamati, uz kuriem mums vajadzētu balstīties kā Savienībai. Ja mēs labāk iepazīsim cits citu un kopīgi ievērosim demokrātijas un solidaritātes principus, tas mums var palīdzēt veidot ilgtspējīgu un drošu nākotni Eiropai.

Izglītības un apmācības iestādes ir vieta, kur tiekas sabiedrība, kopiena un ģimene. Savā darbā "Iekļaušana un pilsoniskums" Eiropas Izglītības un apmācības ekspertu grupa (kuras uzdevums ir atbalstīt stratēģiskās sistēmas sadarbībai izglītības un apmācības jomā pēc 2020. gada sagatavošanu) uzsvēra skolu kā sabiedriskās telpas nozīmi, jo tās darbojas kā saiknes punkts starp dažādām kopienām un pakalpojumiem, piemēram, veselību un labklājību.

³ COM(2017) 673 final.

Iepriekš minētajā ziņojumā arī atzīta iecietības un iekļaušanas vērtība saistībā ar izglītību pilsoniskuma jomā, jo īpaši, lai vērstos pret populistiskiem un ekstrēmiem pasaules uzskatiem. Sanāksmē, kas 1. un 2. aprīlī notika Timișoarā, par skolām atbildīgie ģenerāldirektori apsprieda jautājumu "Skolu atvēršana Eiropai" kā lielu iespēju mums visiem – lēmumu pieņēmējiem, skolotājiem un skolu vadītājiem – dot ieguldījumu Savienības nākotnē, nodrošinot, lai ES vērtības un demokrātiskie principi paliktu mūsu izglītības sistēmu pamatā. Dalībnieki uzsvēra mācīšanas prakses, līdzdalīgas mācību vides un demokrātisku lēmumu pieņemšanas procesu nozīmi skolās. Tāpat arī iniciatīva "Eiropas universitātes", kas ir Eiropas izglītības telpas pamatelements un veicina pārmaiņas augstākās izglītības vidē Eiropā, balstās uz spēcīgu izcilības un iekļaušanas apvienojumu gan ģeogrāfiskā, gan sociālā ziņā un vienlaikus veicina ES identitāti.

Padomes Ieteikumā par to, lai veicinātu kopīgas vērtības, iekļaujošu izglītību un Eiropas dimensiju mācīšanā ⁴ ir uzsvērtā nepieciešamība *"palielināt Līguma par Eiropas Savienību 2. pantā minēto kopīgo vērtību mācīšanu jau no agrīna vecuma un visos izglītības un mācību līmeņos un veidos visa mūža garumā, lai stiprinātu sociālo kohēziju un pozitīvu un iekļaujošu kopīgu piederības izjūtu vietējā, reģionālā, valsts un Savienības līmenī"*. Ieteikumā ir norādīts, ka iekļaujošu izglītību visiem izglītojamajiem varētu veicināt, jo īpaši: *"iekļaujot visus izglītojamos kvalitatīvā izglītībā no agrīnas bērnības un visa mūža garumā; nodrošinot visiem izglītojamajiem nepieciešamo atbalstu saskaņā ar viņu konkrētajām vajadzībām, tostarp personām no nelabvēlīgiem sociālekonomiskajiem apstākļiem, ar migrantu izcelsmi, īpašām vajadzībām, kā arī talantīgākajiem audzēkņiem; atvieglojot pāreju starp dažādiem izglītības virzieniem un līmeņiem un ļaujot nodrošināt pienācīgu atbalstu izglītības un karjeras izvēlei"*.

⁴ OV C 195, 7.6.2018., 7. lpp.

Bulgārijas un Austrijas prezidentūras laikā Padome pieņēma Ieteikumu par to, lai veicinātu kopīgas vērtības, iekļaujošu izglītību un Eiropas dimensiju mācīšanās, Padomes secinājumus par virzību uz redzējumu par Eiropas izglītības telpu un Ieteikumu par to, kā sekmēt augstākās izglītības un vidējās izglītības apmācības kvalifikāciju un ārvalstīs pavadītu mācību periodu rezultātu automatisku savstarpēju atzīšanu.

Padomes Ieteikums par visaptverošu pieeju valodu mācīšanai un apguvei un Padomes Ieteikums par kvalitatīvām agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes sistēmām, kas ir iekļauti darba kārtībā pieņemšanai šajā Padomē, – tieši vienu gadu pēc tam, kad Eiropas Komisija iesniedza minētos priekšlikumus, – sniedz konkrētas norādes par iekļaujošas mācīšanās vides un rezultātu veicināšanu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, ministri tiek lūgti apsvērt jautājumu par Eiropas izglītības telpas attīstību līdz 2025. gadam, jo īpaši saistībā ar sociālās kohēzijas stiprināšanu. Šajā sakarā tiek iesniegti šādi orientējoši jautājumi:

Jautājumi

1. Kādi ir nākamie nepieciešamie soļi Eiropas sadarbībā izglītības un apmācības jomā, lai sasniegtu mērķi – līdz 2025. gadam izveidot Eiropas izglītības telpu?

2. Kādi ir jūsu valstī visveiksmīgākie projekti vai prakse, kas veicina uz kopējām vērtībām balstītu mācību kultūru un stiprina sociālo kohēziju? Kā sadarbība izglītības un apmācības jomā Eiropas līmenī var stiprināt šādu mācību kultūru visu vecumu izglītojamo vidū?